

Üýtgeşik kesel / satiriki hekaýa

Category: Goşgular,Hekaýalar,Kitapcy,Satiriki hekaýalar,Sözler написано kitapcy | 23 января, 2025

Üýtgeşik kesel / satiriki hekaýa ÜÝTGEŞIK KESEL

Gurluşykda işläp ýörenine esli ýyl bolanam bolsa Gurban Geldiyewiç bu edara başlyk bolup ýaňy geçipdi. Başlyk bolsaň doğrudan hem, aladaň köp bolýan eken, ähli zada özüň jogap bermeli, garaz, sensiz şo edarada çöp başy gymyldamaly däl. Hawwa, hut şeýle!

Ine, ol häzirem özüniň gyssagly işlerini bir gapdala goýup şäherden şahyryň gelerine sabyrsyzlyk bilen garaşyp otyr. «Şahyr halky synçy bolarmyşyn. Diýmek, kabineti ýene bir gezek syryp süpürmeli, ony tertibe salmaly. Ho-ol aňyrda duran içi gülli güldany ine, şu ýerik geçirmeli, ol duran ýeri, birhili, bolanok, gelşiksiz» diýip Gurban Geldiyewiç içini geplettdi.

Hawa, şu gün şahyr Şyhly Sapaýewiçiň kollektiw bilen duşuşygy boljak. Ol öz goşgulary bilen gurluşykçylaryň öñünde çykyş etjek.

Gurban Geldiyewiç Şyhly şahyr bilen geçen ýyl Gara deňziň gyrasynda kurortda tanşypdy. Ol Gurban Geldiyewiçin başlyk bolanyny eşidip, hut ýaňy-ýakynda bu ýerik gelibem gidipdi, dostuny täze wezipe bilen gutlapdy. Şonda şahyr gurluşykçylar hakynda özüniň poema ýazmakçydygyny, soňra ondan teatrlaryň biri üçin spektakl döretjekdigini magtanyp aýdypdy. Hut şuş-su günki duşuşyk hem Şyhly şahyryň haýyşy boýunça geçirilýärde.

Göz dikip şahyryň ýoluna seredip oturan Gurban birhili howsala bilen ýerinden turdy, sagadyna seretdi. Duşuşygyň başlanmagyna az wagt galypdyr. Gelip ýetişerdä hernä? Ol ýöne meni bütin kollektiviň öñünde ýüňsakgal edäýmezdzä? Aý, ýok, geler-le, soňam bu duşuşygy onuň özi haýış etdi ahyryn.

Penjiräniň öñüne gelip saklanan «Žiguli» Gurban Geldiyewiçin ähli aladalaryny edil ýagdan gyl soguran ýaly edip aýyrды. Ol ýeňillik bilen dem aldy-da, myhmanyny garşylamak üçin daş

çykdy.

– Ajaýyp ýolbaşçy, dostum Gurban Geldiyewiçe ýalkymly salam! – diýip, Şyhly şahyr elini uzatdy.

Gurban Geldiyewiç şahyr bilen gadyrly salamlaşdy, ony yzyna tirkäp, kabinetine bardy. Myhmanyň gelerine mähetdel ýaly sekretar gyz gülli çäýnegi göterip çay getirdi. Gözi gyza kaklyşan şahyr göterildi. Dälirän ýaly tarsa ýerinden turdyda, elini kelemenledip, çala başy çatylan setirleri kelpeňlik bilen okady.

Ak gar ýaly alkymy,
Jaýa düşýär ýalkymy,
Göýä üzüm salkymy,
Owadan sen, owadan.

Ol hilbir iş bitiren ýaly gomaljyrady, elini çarpyp göwniýetijilik bilen töweregine seretdi. Çykgynsyz ýagdaýa düşen gyz uýaljyrap çykmak bilen boldy. Şahyryň suwjuklygyna, onuň üfleseň gaýyp gitjek setirlerine Gurban Geldiyewiçiň gahary geldi, ýeňse damary kirş ýaly dartyldy. Yöne ol syr bildirmedi, ýylgyran boldy. Şyhly Sapaýewiçi ugruna sürmeli. Onsoňam ol öwgüli sözleri erbet görmeýänliginden Gurban Geldiyewiçiň azda-kände habary bardy. Şonuň üçin hem onuň goltugyna köpräk garpyz gysdymak gerek.

– Görýäňmi, hakyky ýanyp duran talant-da! Diýjek zady diline gelip barýar. Bütin ömrümize oýlansagam ýaňky ýaly akgynly dana setirleri özümüz-ä tapyp biljek däl. Berekella, şahyr!

Bu sözler Şyhly Sapaýewiçiň gulagyna hoş ýakdy. Ol birhili dogumlanan ýaly boldy, alkymyny çisirip güberildi.

– Men-ä makul bilseňiz häzir duşuşykda size söz beremde ýaş şahyr zat diýip durjak däldirin, görýän welin, siz bir wagt kämillege ýetişipsiňiz, has doğrusu ussat bolupsyňz...

– Poeziá düşünýän adamyň gürrüni başga-da – diýip, Şyhly Sapaýewiç dostunyň sözünü böldi. Ol hasam çisdi. – Ynha, bahym özümiň ilkinji kitabymy gadyrdan dostuma, poeziýanyň ölemen aşygyna sowgadam getirerin.

Gurban Geldiyewiç garşysynda duran şahyryň birhili ýel berlen

meşik ýaly čišip barşyna geň galdy. Be, allajanlarym, bu nämäniň alamatykan? Özüniň-ä piňine-de däl. Öz ýagdaýyna öz beletdir-dä, zat bolasy ýok-la. Gurban Geldiýewiç sözlerden sözlerin gowusyny saýlap, ýene-de şahyry taryplamaga durdy.

– Her asyryň öz görnükli şahyry bolarmışyn diýýärler welin, XX asyryň poeziá pälwany özüňiz bolsaňyz gerek. Bu ugurda siz heniz ýörelmedik ýol açdyňyz. Biziň poeziýamyzyň bagtyna dünýä inipsiňiz. Ömrüňiz uzak bolsun! Tüweleme, zehiniňiz daş ýarýar...

Şahyr edil onuň gözünüň alnynda dersine sygman gitdigiçe čišip barýardy. Ol birden böwenjik ýaly parkyldap ýarylaýmasyn diýip Gurban Geldiýewiç howatyrlandy. Onýança işik açyldy.

– Başlyk, klub-a adamlardan ýaňa urlup-dykylan ýaly, garaşyp otyrlar – diýip, kimdir biri gapydan boýunun uzatdy.

Özleriniň häzir barýandyklaryny aýdyp, Gurban Geldiýewiç çalasynlyk bilen ýerinden turdy. Uly howsala bilen şahyryň görejine seretdi, onuň häzir haly teňdi. Şyhly Sapaýewiçi gop berip galdyrmaly boldy.

0-ho-how, görseňizläň bu bolýan zatlary. Şyhly şahyr gapa syganok, yzyndan itekläp gördü, bolmady. Näme etmeli? Mähelle şahyra garaşýar. «Adamlary şu ýerik ýygnaýsagam boljak welin, ýer azlyk etjek. Eý, toba, näme etsemkäm?! Ýa birki sany ussa çagyryp gapunu gopardaýsammykam? Ýok, hökman doktor çagyrmaly, birden bir bolmasy iş bolaýmasyn. Wah, şahyry bu derejä yetiren nämekän? Ol näme üçin edil ýel berlen top ýaly čišdikän? Men muňa çaydan başga hiç hili hödür-keremem-ä etmedim. Walla, gaýşarylyp özüniň azaryna-da däl, gaty arkaýyn.»

Gurban Geldiýewiçiniň gorkusyna ýüzi ak esgä döndi. Aljyrady, sandyraýan barmaklary bilen telefonyň pyrlampajyny aylady.

Uzyn-uzyn signal berip gelen «Tiz kömek» maşyny edaranyň agzynda saklandy. Kürsäp kabinete giren ak ýektaýly wraç gelip şahyry synlady, ony-muny soraşdyrды, damarynyň urşuny barlap gördü, üýtgeşiklik tapmady. Ol başyny ýaýkap, bälçiklik etdi.

– Umuman şahyrlaryň keselini biz wraçlardan däl-de, tankytçylardan soramaly, her ugruň öz doktory bolýar. Tankytçy sesini eşiden şahyr ziňkildäp tisgindi, gözünü elek-

çelek edip töweregine seretdi. Az salymdan ýarylan pökgi dek pyssardy.

Gurban Geldiyewiçiň ýüregi ýerine gelen ýaly boldy, ýylgyryp wraç gelniň ýüzüne seretdi, minnetdarlyk bildirdi.

– Bilmändiris, şahyryň üýtgesik keseli bar eken – diýip, ol gidip barşyna pyşyrdady.

Täçmämmet JÜRDEKOW. Satiriki hekaýalar